

Bolalarda yuz-jag‘ sohasi va bo‘yin limfadeniti va adenoflegmonalari

Shohista Baxtiyorovna Razzoqova
Samarqand davlat tibbiyot universiteti

Annotatsiya: Yuz-jag‘ sohasi va bo‘yin limfadenitining paydo bo‘lishiga olib keladigan turli xil omillar ko‘pincha asosiy kasallikni tashxislashda qiyinchiliklarga olib keladi. Limfadenitning etiologiyasidagi farqlar, birinchi navbatda, davolash jarayonida har doim ham kuzatilmaydigan kasallikning sababiga ta’sir ko‘rsatishi mumkin.

Kalit so‘zlar: yuz-jag‘, bo‘yin, limfadenit, adenoflegmona

Lymphadenitis and adenophlegmons of the face-jaw area and neck in children

Shahista Bakhtiyorovna Razzokova
Samarkand State Medical University

Abstract: Various factors causing lymphadenitis of the maxillofacial area and neck often lead to difficulties in diagnosing the underlying disease. Differences in the etiology of lymphadenitis, first of all, may affect the cause of the disease, which is not always observed during treatment.

Keywords: face-jaw, neck, lymphadenitis, adenophlegmon

Material va metodlar. Oldindan ishlab chiqilgan sxema bo‘yicha, yuz-jag‘ sohasi va bo‘yinning limfadenit va adenoflegmonasi bilan og‘rigan 150 ta bolalar tarixi o‘rganildi. Jinsi, yoshi, kasallikning individual shakllarining chastotasi va asosiy kasalliklar va ularning ikkilamchi ko‘rinishlari o‘rtasidagi munosabatlar tahlil qilindi.

Tadqiqot natijalari. Bemorlarning yoshi va mahalliy limfa tugunlarida yallig‘lanish jarayonlarining chastotasi o‘rtasidagi bog‘liqlik qayd etildi. Limfadenit va adenoflegmona bilan kasallanish yoshi bilan kamayadi, bu limfa tizimining differentsiatsiyasi bilan izohlanadi. O‘g‘il bolalarda (58,1%) o‘ngdagi limfatik submandibular va yuqori bo‘yin tugunlari ko‘proq ta’sirlangan. Shunga o‘xshash kuzatishlar bir qator mualliflarning asarlarida tasvirlangan [1,2,4].

150 nafar bemorning 59 nafari (39,3%) o‘tkir yiringli limfadenitning klinik ko‘rinishi, 74 nafari (49,1%) adenoflegmona bor edi. V.V.Roginskiy va boshqalarning fikriga ko‘ra. [3, 4], kasallikning barcha bosqichlarida yiringli

shakllarning ustunligi limfadenit bilan ogʻrigan bemorlarga klinikada oʻz vaqtida ratsional davolash olmaganligini koʻrsatadi.

Limfadenit va adenoflegmonaning lokalizatsiyasi va asosiy kasallik oʻrtasidagi munosabatlar qiziqish uygʻotadi. Bolalarda, ayniqsa, submandibular va yuqori boʻyin limfa tugunlari bronxopulmoner, tonzillogenik va odontogen yalligʻlanish jarayonlaridan taʼsirlangan. Bu oʻtkir respirator virusli kasalliklar, suvchechak, ekssudativ diatez, piodermiya va furunkuloz tufayli terining shikastlanishi uchun ham xos edi. Bundan tashqari, odontogen limfadenitdan farqli oʻlaroq, yuqoridagi kasalliklar koʻpincha limfa tugunlariga ikki tomonlama zarar yetkazadi (88 bemorda - 55,3%), adenoflegmona bilan asoratlanadi, ayniqsa ogʻir holatlarda.

Yangi tugʻilgan chaqaloqlarda va hayotning birinchi oylarida bolalarda limfadenitning sabablarini tahlil qilish shuni koʻrsatdiki, baʼzida kasallik omfalit yoki kindik sepsis paytida yoki undan keyin sodir boʻlgan (4 kuzatuv - 2,6%). 5 oydan katta boʻlgan 21 nafar bolaning 1 nafari shishadan oziqlangan, bu shubhasiz bolalarning infektsiyaga chidamliligiga taʼsir qildi. Odontogen kelib chiqadigan limfadenit 18 (12%) bolada kuzatilgan va stomatologlar uchun diagnostikada hech qanday qiyinchilik tugʻdirmagan.

Bemorlarning asosiy kontingenti tashxisni toʻgʻri ajratmasdan statsionar davolanishga yuborilgan, koʻpincha bitta klinik simptom – yuz-jagʻ sohasi va boʻyin limfa tugunlarining kattalashgan va yalligʻlanganligi yoki shoshilinch yordam uchun rivojlangan adenoflegmonalar mavjudligi. Qabul qilingandan keyingi dastlabki 2 kun ichida 123 (82%) bemorda yiringli limfadenit va adenoflegmona uchun kesmalar qilingan.

Yuz-jagʻ jarrohlik boʻlimining imkoniyatlari asosiy boʻlmagan patologiyalari boʻlgan bemorlarni toʻliq tekshirishga imkon bermaydi, bu baʼzan limfadenitning qaytalanishiga yoki asosiy kasallikning kuchayishiga olib keladi.

Kuzatishdagi bemorlardan naʼmunalar.

Bemor G., 2 yosh, tumovdan aziyat chekadi, shundan soʻng oʻng jagʻ osti sohasida shish paydo boʻldi. Shu bilan birga, bolada yoʻtal va burundan shilliq oqadi. U pediatr tomonidan tekshirildi. Epidemik parotit tashxisi qoʻyilgan. Quruq issiqlik va sut-sabzavotli parhez tavsiya etiladi. 5 kundan keyin hech qanday yaxshilanish kuzatilmadi. Pediatrning qayta tekshiruvidan soʻng, tashxis submandibulyar limfadenitga oʻzgartirildi. Submandibulyar hudud uchun UVCh buyurildi. 4 kundan keyin qiz nafas olishda qiynala boshladi. laringeal stenoz II bosqich tashxisi bilan bemor tez yordam mashinasida LOR boʻlimiga olib borilib, intensiv dori-darmonlar bilan davolash amalga oshirildi. Laringeal stenoz belgilari toʻxtatildi. 5-kuni pnevmoniya tashxisi bilan bolalar somatik boʻlimiga oʻtkazildi.

Shunday qilib, yuz-jagʻ sohasi va boʻyinning limfadenit va adenoflegmonasi bilan ogʻrigan bemorlarda asosiy kasallikning oʻz vaqtida aniqlanmasligi jiddiy asoratlarni

keltirib chiqarishi mumkin, shu bilan birga davolashning optimal muddati o'tkazib yuboriladi. Anamnez bemorning boshqa tekshiruv ma'lumotlari bilan birgalikda kasallikning etiologiyasini tushunishga imkon beradi va tashxis qo'yishda muhim yordam beradi. Limfa tugunidagi yallig'lanish jarayoni mustaqil kasallik xarakterini olgan hollarda ham, uni davolash faqat asosiy kasallikni davolash bilan birgalikda samarali bo'ladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Барчуков М. П.- В кн.: Хирургическая стоматология. Киев, 1973, вып. 6. с. 152-153.
2. Бердыган К. И., Замотаева З. Т., Шубина Е. Т.- В кн.: Всесоюзный съезд стоматологов. 5-й. Труды. Киев. 1968, с. 149-150.
3. Рогинский В. В., Ильина С. Б., Калмахелидзе Р. А., и др. - В кн.: Актуальные вопросы стоматологии детского возраста. М., 1978, с. 172-178.
4. Рогинский В. В., Ильина С. Б., Вашкевич В. П., Вайлерт В.А.- Стоматология, 1983, № 6, с. 30-32.
5. Bakhtiyorovna R. S., Anvarovna A. M. Features Of the Course and Treatment of Aggressive Forms of Parodontitis //Texas Journal of Medical Science. – 2021. – Т. 1. – №. 1. – С. 76-82.
6. Bakhtiyorovna R. S., Alisherovich M. G. CARIES IS THE APPEARANCE OF BLACK SPOTS //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2022. – Т. 10. – №. 12. – С. 432-435.
7. Botirovna S. J., Qizi Z. M. A., Qizi R. S. B. Dental periodontitis //Texas Journal of Medical Science. – 2021. – Т. 3. – С. 38-39.
8. Bakhtiyorovna, Rahimberdiev Rustam Abdulnosirovich Razzakova Shokhista. "FREQUENCY OF DENTAL ANOMALIES IN ARTIFICIALLY FED CHILDREN." Journal of Modern Educational Achievements 5.5 (2023): 180-184.
9. Bakhtiyorovna R. S. THE COURSE OF AGGRESSIVE PARODONTITIS AND THE PECULIARITY OF THE COURSE OF TREATMENT //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023. – Т. 5. – №. 5. – С. 41-47.
10. Bakhtiyorovna R. S. THE EFFECTIVENESS OF ANTI-MALARIA MEASURES CARRIED OUT AT DIFFERENT TIMES OF THE YEAR //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023. – Т. 5. – №. 5. – С. 35-40.
11. Bakhtiyarovna, R. S., Alisherovich, M. G., Lazizbek, I., & Shakhboz, A. (2023). WAYS TO IMPROVE DENTAL CARE IN CHILDREN. Journal of Modern Educational Achievements, 4(4), 153-157.
12. Bakhtiyarovna R. S. et al. APPLICATION OF MODERN FILLING MATERIALS IN PEDIATRIC DENTISTRY //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023. – Т. 3. – №. 3. – С. 235-239.

13. ALISHEROVICH M. G., Bakhtiyorovna R. S. ANESTHESIA OF THE ORAL MUCOSA BY MEDICAL AEROSOL ANESTHEZOL //Scientific Journal Of Medical Science And Biology. – 2023. – Т. 1. – №. 1. – С. 267-271.

14. Bakhtiyorovna R. S. AGGRESSIVE PARODONTITIS AND THE PECULIARITY OF THE COURSE OF TREATMENT //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023. – Т. 7. – №. 7. – С. 279-285.

15. Bakhtiyorovna R. S. DENTAL ANOMALIES IN ARTIFICIALLY FED PEOPLE //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023. – Т. 7. – №. 7. – С. 246-249.

16. Bakhtiyorovna R. S. COURSE AND TREATMENT OF AGGRESSIVE FORMS OF PERIODONTITIS SYSTEMS //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023. – Т. 7. – №. 7. – С. 269-278.

17. Bakhtiyorovna R. S. METHODS OF PREVENTION OF CARIES OF TEMPORARY TEETH IN PEOPLES //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023. – Т. 7. – №. 7. – С. 242-245.

18. Bakhtiyorovna R. S. IMPROVEMENT OF METHODS OF PREVENTION OF CARIES OF TEMPORARY TEETH IN CHILDREN //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023. – Т. 7. – №. 7. – С. 128-130.

19. Alisherovich R. S. B. M. G., Mukhamad A. N. E. GROUPS OF CHILDREN WITH DISABILITIES //Journal of Modern Educational Achievements. – 2023. – Т. 6. – №. 6. – С. 73-77.

20. Раззокова Ш. Б. НЕКОТОРЫЕ ВАРИАНТЫ СТОМАЛГИИ И ВОЗМОЖНОСТИ ИХ ТЕРАПИИ //INNUS. – 2023. – Т. 2. – №. 2. – С. 344-347.

21. Раззокова Ш. Б. Оценка эффективности противокариозных мероприятий в разные сезоны года //Science and Education. – 2024. – Т. 5. – №. 3. – С. 170-174.

22. Раззокова Ш. Б. и др. Несколько методов профилактики кариеса в разные погодные периоды //Science and Education. – 2024. – Т. 5. – №. 5. – С. 133-138.

23. Razzokova S. B. et al. Comparison of dental disease testing methods and results in children with autism //Science and Education. – 2024. – Т. 5. – №. 4. – С. 43-49.

24. Murodullayevich, Turaqulov Otabek, Rahimberdiyev Rustam Abdunosirovich, and Razzokova Shokhista Bakhtiyorovna. "DENTAL DISEASES CAUSED BY HORMONAL CHANGES IN THE BODY." Western European Journal of Medicine and Medical Science 2.2 (2024): 28-30.

25. Гаффоров С. А., Шайматова А. Р., Шамсиева М. О. Обзорный анализ стоматологического статуса детей и подростков, страдающих различными формами дисплазии соединительной ткани //Integrative dentistry and maxillofacial surgery. – 2022. – Т. 1. – №. 2. – С. 28-36.

26. SunnatulloAmrulloevich G., Rustambekovna S. A. DENTAL STATUS AND DIAGNOSIS OF CHILDREN AND ADOLESCENTS SUFFERING FROM VARIOUS FORMS OF CONNECTIVE TISSUE DYSPLASIA //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2022. – Т. 10. – №. 11. – С. 955-962.

27. Rustambekovna S. A., Amrulloevich G. S. THE STATE OF THE MOUTH IN CHILDREN AND ADOLESCENTS WITH DIFFERENTIATED CONNECTIVE TISSUE DYSPLASIA //JOURNAL OF BIOMEDICINE AND PRACTICE. – 2023. – Т. 8. – №. 3.

28. Rustambekovna S. A., Amrulloevich G. S. THE STATE OF THE MOUTH IN CHILDREN AND ADOLESCENTS WITH DIFFERENTIATED CONNECTIVE TISSUE DYSPLASIA //JOURNAL OF BIOMEDICINE AND PRACTICE. – 2023. – Т. 8. – №. 3.

29. Шайматова А. Р. ЭФФЕКТИВНОСТЬ ХОЛИСАЛ-ГЕЛЯ В ЛЕЧЕНИИ ВОСПАЛИТЕЛЬНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ ПАРОДОНТА С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ НЕСЪЁМНОЙ ОРТОДОНТИЧЕСКОЙ КОНСТРУКЦИИ //Стоматология-наука и практика, перспективы развития. – 2022. – С. 218-221.